

Aan de Twentse gemeenteraden

Bezoekadres

Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

Postadres

Postbus 1400
7500 BK Enschede

Contact

053 4876 65 43

Kvk nummer

08195873

Betreft

Ontwerp-
programmabegroting
2026 en
begrotingswijziging
2025

Dagtekening

Enschede, 10 april
2025

Ons kenmerk

2024-000828/D2025-
04-000019

Uw kenmerk

-

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de ontwerp-programmabegroting 2026 (*hierna: begroting*) van SamenTwente. Hierin leest u de beleidsmatige en financiële uitwerking van het begrotingsjaar 2026. Voorafgaand hieraan heeft u in januari 2025 onze Ontwikkelingenbrief 2026 ontvangen. In deze brief heeft u de begrotingsontwikkelingen en kaders voor 2026 al kunnen lezen. Onze begroting 2026 borduurt hierop voort. De gemeenteraden van de aan SamenTwente deelnemende gemeenten ontvangen elk jaar onze begroting. Raden kunnen hierop hun zienswijzen geven. Het algemeen bestuur betreft deze zienswijzen bij de beraadslaging, voordat de begroting wordt vastgesteld.

Hieronder leest u wat er in onze begroting staat en hoe u een zienswijze kunt indienen. In deze brief informeren we u ook (nogmaals) over de belangrijkste uitkomsten van de Kerntakendiscussie. Deze zijn namelijk verwerkt in de voorliggende begroting. Naast de begroting 2026, ontvangt u ook een ontwerp voor de incidentele begrotingsuitbreiding voor Veilig Thuis Twente voor 2025. Ook hierop kunt u uw zienswijze indienen.

SamenTwente

Met drie professionele uitvoeringsorganisaties faciliteren en voeren we taken uit om te zorgen voor gezonde, veilige en vitale inwoners. Wij zijn er voor alle ruim 640.000 inwoners van Twente. We bestaan uit de Gemeentelijke Gezondheidsdienst Twente (GGD Twente), Veilig Thuis Twente (VTT) en de Organisatie voor inkoop van Zorg en Jeugd in Twente (OZJT). Kennispunt Twente, Twentse Koers en Samen14 zijn als gast in onze organisatie ondergebracht. Daarnaast doet SamenTwente ook de bedrijfsvoeringsdienstverlening voor het Recreatieschap Twente. SamenTwente voert taken uit waarvan wettelijk is bepaald dat de gemeenten deze regionaal moeten uitvoeren. SamenTwente voert daarnaast taken uit waarvan de gemeenten hebben besloten dat het meerwaarde heeft om deze gezamenlijk uit te voeren. Door samen te werken in SamenTwente bundelen de Twentse gemeenten hun kennis, kunde en krachten.

Kerntakendiscussie SamenTwente

Aanleiding kerntakendiscussie

Het algemeen bestuur heeft begin 2024 opdracht gegeven om een Kerntakendiscussie uit te voeren. De aanleiding was een voorstel om extra middelen beschikbaar te stellen voor majeure inhoudelijke autonome opgaven die leiden tot financiële knelpunten. Het Nederlandse zorgstelsel staat onder druk. De vraag naar zorg stijgt, vaak op meerdere vlakken en meer complex. Het aanbod aan de andere kant wordt steeds schaarser, waardoor de kosten stijgen

Ook wet- en regelgeving wordt steeds complexer. Deze maatschappelijke ontwikkelingen hebben gezorgd voor omvangrijke knelpunten bij SamenTwente. Door de afname van rijksmiddelen enerzijds en grote maatschappelijke opgaven anderzijds, ontstaat er spanning tussen ambitie en de inzet van middelen. De financiële ontwikkeling van gemeenten vraagt om een brede afweging op inzet van middelen om ambities te realiseren. Het algemeen bestuur wilde daarom met de kerntakendiscussie meer inzicht krijgen in de taakuitvoering, het ambitieniveau en de daarbij horende middelen. Ze wilden ook een fundamentele inhoudelijke discussie voeren voor de toekomst.

Er is toen ook aandacht gevraagd voor de rol van de raden in dit proces. Daarom zijn rondom dit thema diverse raadsbijeenkomsten georganiseerd en bent u over de belangrijkste ontwikkelingen schriftelijk geïnformeerd door het algemeen bestuur en door uw college.

Kaderbrief Twentse zienswijze

Met de kerntakendiscussie hebben we ook invulling gegeven aan de 'Kaderbrief Twentse zienswijze'. Deze zienswijze hebben een aantal raden samen ingediend bij de behandeling van de begrotingen 2025 van de gemeenschappelijke regelingen. Hierin riepen die raden alle gemeenschappelijke regelingen op om te anticiperen op de gemeentelijke bezuinigingsopgaven in verband met het ravijnjaar. Met de kerntakendiscussie heeft SamenTwente hier uitvoering aan gegeven.

Proces en uitkomsten kerntakendiscussie.

Het algemeen bestuur heeft op 26 maart 2025 het eindrapport over de kerntakendiscussie behandeld en een aantal afrondende besluiten genomen. Om tot besluitvorming te komen is vanaf 2024 met het algemeen bestuur een intensief traject doorlopen. Er is gedurende het proces in verschillende bijeenkomsten met het algemeen bestuur beeldvormend, oordeelsvormend en uiteindelijk besluitvormend gesproken. Dit langs de lijn van de inhoud, met daarbij steeds het financiële perspectief in het achterhoofd. Gedurende het proces en bij de besluitvorming op 26 maart is voor elk geluid aandacht geweest. De besluitvorming, deze heeft op basis van stemmingen per gemeente plaatsgevonden, is verwerkt in deze begroting. Met de voorliggende begroting krijgt u dus ook de gelegenheid om een zienswijze in te dienen over de financiële effecten van de kerntakendiscussie. De uitkomsten van de kerntakendiscussie en het onderliggende eindrapport is openbaar. De stukken zijn in te zien op de website van SamenTwente. Ze zijn ook op te vragen via uw college.

In het eindrapport staat beschreven welke kerntaken en welke maatwerktaken elk organisatieonderdeel van SamenTwente uitvoert en welke opdracht en/of verplichting hieraan ten grondslag ligt. Over de inzet op zes thema's heeft het algemeen bestuur 26 maart 2025 een besluit genomen. Het algemeen bestuur heeft besloten om de huidige inzet te handhaven op de onderwerpen Seksuele Gezondheid, Milieu en Gezondheid, Gezondheidsbevordering, Meldpunt Woningvervuiling en het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag. Over de Gezonde School Aanpak heeft het algemeen bestuur besloten de financiering incidenteel te maken, tot en met 2026. Dit in afwachting van de ontwikkelingen in het Aanvullende Zorg- en Welzijnsakkoord waarin de Gezonde School Aanpak mogelijk wordt opgenomen. In 2026 zal het algemeen bestuur de inzet voor de Gezonde School Aanpak opnieuw beoordelen.

Veilig Thuis Twente en Forensische geneeskunde blijven autonome ontwikkelingen waarbij in de kerntakendiscussie om een vergelijkbaar structureel bedrag gevraagd werd zoals in de vergadering van het algemeen bestuur van 17 januari 2024 aan de orde is geweest. Het algemeen bestuur heeft besloten structurele bedragen voor 2026 en verder toe te kennen voor de

Forensische geneeskunde en Veilig Thuis Twente. Voor Veilig Thuis Twente zijn een aantal additionele afspraken gemaakt.

De gemaakte keuzes bij de kerntakendiscussie vloeien voort uit de financiële realiteit van het ravinjaar 2026. Het wordt steeds lastiger om taken op hetzelfde niveau te blijven uitvoeren. De huidige keuzes zorgen ervoor dat de basis behouden blijft. Uit de kerntakendiscussie blijkt dat SamenTwente de kerntaken op een efficiënte wijze en met toewijding uitvoert. Wij blijven samenwerken met gemeenten en partners om maatschappelijke impact te realiseren. Autonome ontwikkelingen leiden uiteindelijk wel tot een structurele financiële uitzetting. De optelsom van het financieel effect van de besproken voorstellen, met een mogelijk besparingspotentieel binnen de besluitvorming over de thema's, was op voorhand al kleiner dan de kostenstijging naar aanleiding van de autonome ontwikkelingen.

Het algemeen bestuur heeft besloten de pijler 'Jeugd' buiten de scope van de kerntakendiscussie te houden. In het eindrapport zijn voorstellen gemaakt die een relatie hebben met deze brede opdracht en daarin meegenomen worden. Deze zijn inhoudelijk in de kerntakendiscussie niet behandeld. Ook is in de kerntakendiscussie gesproken over effectieve en efficiënte samenwerking in Twente. We verwachten dat hier nog winst te behalen is. In het eindrapport is een opdrachtformulering opgesteld waarin een aantal aandachtspunten naar voren zijn gekomen die geadresseerd zullen worden binnen deze opdracht. Het algemeen bestuur heeft besloten om de samenwerkingsopdracht door het dagelijks bestuur verder uit te laten werken.

Begrotingswijziging 2025 voor Veilig Thuis Twente

Op 15 januari 2025 heeft het algemeen bestuur ingestemd met een tijdelijke begrotingsuitbreiding voor Veilig Thuis Twente voor het begrotingsjaar 2025. Het algemeen bestuur heeft besloten om voor 2025 incidenteel € 688.000,- beschikbaar te stellen. Om de financiële druk op de gemeenten zoveel als mogelijk te verlagen, heeft het algemeen bestuur ook besloten om de begrotingsuitbreiding intern te dekken voor € 250.000. Dit door incidentele renteopbrengsten schatkistbankieren te ramen. Het restantbedrag van € 438.000 wordt in rekening gebracht bij de gemeenten. Deze begrotingswijziging is nader toegelicht in bijlage 2.

Begroting 2026

Leeswijzer begroting

De begroting 2026 bestaat uit twee delen: de beleidsbegroting en de financiële begroting. De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de verplichte paragrafen. De financiële begroting bestaat uit het overzicht van de baten en lasten, de uiteenzetting van de financiële positie inclusief toelichtingen. De begroting omvat hiermee de ambities, taken en financiën van SamenTwente. Om de leesbaarheid te vergroten vindt u aan het begin van het document de "Begroting in één oogopslag" en samenvattingen, zowel beleidsmatig als financieel, van de kerntakendiscussie.

Omvang van de begroting 2026 en ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

De begroting is opgesteld in overeenstemming met de (financiële) uitgangspunten van de Twentse gemeenten voor verbonden partijen. Onze begroting heeft in 2026 een omvang van afgerond € 66,1 miljoen. Het aandeel gemeentelijke bijdrage is geraamd op € 43,9 miljoen. In hoofdstuk 1.2 van de begroting treft u een specificatie aan van de ontwikkeling van gemeentelijke bijdrage 2026 ten opzichte van 2025.

Procedure

Wij stellen u hierbij in de gelegenheid om uiterlijk 2 juli 2025 uw schriftelijke zienswijze op de begroting 2026 bij ons in te dienen. Wij horen ook graag als u geen zienswijze wenst in te dienen. Voor de ontwerpbegrotingswijziging 2025 Veilig Thuis Twente kunt u ook uiterlijk 2 juli 2025 een zienswijze indienen. Uw zienswijzen kunt u richten aan het mailadres DB@samentwente.nl. Wij informeren uw raad vóór vaststelling van de begroting in het algemeen bestuur, over onze reactie op de door de raden ingediende zienswijzen. Ingediende zienswijzen worden, met een reactie van het dagelijks bestuur, betrokken bij de besluitvorming. Besluitvorming door het algemeen bestuur vindt plaats op 10 september 2025.

Tot slot

Wij gaan ervanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

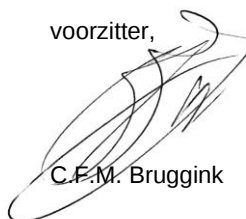
Hoogachtend,

dagelijks bestuur,
secretaris,

K.M. Leferink

voorzitter,

C.F.M. Bruggink

Bijlagen

1. Programmabegroting 2026
2. Besluit algemeen bestuur SamenTwente dd. 15 januari 2025 over VTT incl. bijlagen